

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: Bc. M.K.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 6. 2018, a ze dne 25. 6. 2018 , o invalidním důchodu

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 6. 2018, č. j. X **se zamítá.**
- II. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2018, č. j. X **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Žaloba proti rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 24. 8. 2018 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2018 č. j. R-25.6.2018- 421/X, kterým žalovaná žalobci od 6. 7. 2018 odňala invalidní důchod.
2. Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle tohoto zákona nepřipustný.*
3. Podle ustanovení § 68 písm. a) s. ř. s. *žaloba je nepřipustná také tehdy, nevyčerpá-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.*
4. Žalobce požadoval zrušení rozhodnutí žalované, proti kterému je přípustný řádný opravný prostředek, konkrétně námitky podle § 88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o čemž byl v rozhodnutí poučen. Žalobce tak podal žalobu proti rozhodnutí, aniž by vyčerpал řádný opravný prostředek, který má k dispozici, jeho žaloba tak není přípustná a krajský soud ji proto odmítl podle shora citovaného § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

II. Žaloba proti rozhodnutí o zamítnutí námitek

5. Žalobce se dále domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 6. 2018, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 17. 10. 2017, jímž zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu.
6. Žalobce namítal, že posudkový lékař nedostatečně a nesprávně posoudil jeho zdravotní stav, nevzal v úvahu lékařské zprávy, které dokládají jeho zhoršení, naopak zdravotní stav posoudil tak, že neodůvodňuje ani přiznání invalidního důchodu v I. stupni, což žalobce považuje za „zázračné uzdravení“. Dále namítl, že nebylo postupováno podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., neboť nebylo přihlédnuto k dalším onemocněním žalobce.
7. Žalovaná poukázala na závěr lékařského posudku, podle kterého pokles pracovní schopnosti žalobce dosahuje 20 %. S ohledem na žalobní námitky žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) s tím, že na základě dosud zjištěného skutkového stavu i nadále trvá na napadeném rozhodnutí.
8. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Z připojeného posudkového spisu žalobce krajský soud zjistil, že žalobce je absolventem SOU hutnické, pracoval pro NH, a.s., pro Moravia Banka, a.s., Probank a.s., Presscard, s. r. o. OVANET, a.s.; byl veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a od 1. 9. 2009 byl osoba samostatně výdělečně činná. Konkrétně pracoval jako správce sítě, softwarový analytik a účetní. Od 22. 4. 2016 byl uznán invalidním v prvním stupni. Dne 9. 8. 2017 požádal o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Posuzující lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava v posudku ze dne 26. 9. 2017 uzavřela, že se

v případě žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podle ustanovení § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) s mírou poklesu pracovní schopnosti o 45% a žalobce je tedy stále invalidní v prvním stupni podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je refluxní ezofagitida odpovídající zdravotnímu postižení uvedené v kapitole XI., oddíl A, položka 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 45%. Vzhledem k jeho vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, se podle posuzující lékařky tato hodnota podle ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity nemění.

10. Na základě tohoto posudku rozhodla žalovaná dne 17. 10. 2017 o zamítnutí žádosti o změnu výše invalidního důchodu s tím, že pokles pracovní schopnosti žalobce se nezměnil. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, které opakovaně doplňoval; žádal o zohlednění onemocnění jeho levého oka, které přes opakované operace a léčbu prakticky nepoužívá a pravé oko je přetížené a ochabuje, nemůže tak dále pracovat jako informatik; žádal rovněž zohlednění spánkové apnoe.
11. Dne 14. 5. 2018 vypracoval posudkový lékař České správy sociálního zabezpečení posudek se závěrem, že rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je stav po zhojené ezofagitidě, takže došlo k podstatnému zlepšení zdravotního stavu a stav odpovídá zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole XI., oddíl A, položka 4a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neodpovídá položce 4b ani vyššímu ohodnocení v položce 4a. Míru poklesu pracovní schopnosti lékař stanovil na 20 %, neshledal důvod pro její navýšení podle ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Na základě tohoto posudkového závěru rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že námitky žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
12. Z posudku posudkové komise MPSV ze dne 21. 2. 2019 a jeho doplnění z 8. 4. 2019, které krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat, krajský soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedy komise, dalšího lékaře z oboru oftalmologie a tajemnice, dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí je zdravotní postižení oka, neboť toto žalobce nejvíce pracovní omezovalo, když poslední vykonávané práce byly práce s PC (webový správce, softwarový analytik, účetní). Konkrétně je to trvalá diplopie při pohledu přímo a dolů, tedy zdravotní postižení uvedené v kapitole VII., položce 5c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Podle komise posudkový lékař ČSSZ nepřihlédl k dalšímu zdravotnímu postižení očí, proto se posudková komise od jeho posouzení odchýlila. K námitce žalobce, že trpí spánkovou apnoe, posudková komise uvedla, že žalobce trpí středně těžkou obstrukční spánkovou apnoe, která je však řešitelná a pro způsob léčby se žalobce dosud nerozhodl. Posudková komise tato další onemocnění zohlednila při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, kterou v souladu s vyhláškou o posuzování invalidity stanovila na 25% a dále ji zvýšila pro další zdravotní postižení podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity o 10%, na celkový pokles 35%. Žalobce je tak invalidní v prvním stupni podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.

13. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).
14. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míru poklesu pracovní schopnosti, stupeň invalidity, den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. V případě, že se jedná o odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo obdobně také přiznání nižšího stupně invalidity, je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 - 46). Jde-li přitom alespoň o invaliditu prvního či druhého stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
15. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností oftalmologie, tedy lékaře z oboru nemoci, která je

dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce. Posudek podle názoru krajského soudu má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění je totiž pojištěnec invalidní v prvním stupni, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %, nejvýše o 49%. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil 35% a tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku posudkové komise MPSV; posudková komise v něm své závěry logicky a přesvědčivě vysvětlila, vysvětlila rovněž, proč se odchýlila od závěrů posudkových lékařů ČSSZ a OSSZ, když za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určila onemocnění očí, které má největší dopad na jeho pracovní schopnost vzhledem k jeho dosavadní profesionální dráze, a nikoliv onemocnění jícnu, ke kterému komise přihlédla při navýšení poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 2 vyhlášky. Posudková komise rovněž vysvětlil, proč spánkovou apnoe zohlednila jen při navýšení poklesu pracovní schopnosti, ke kterému přistoupila v maximální možné výši 10%. Posudková komise také reagovala na žalobní námitku nezohlednění dalších zdravotních postižení žalobce a na rozdíl od posudkových lékařů OSSZ a ČSSZ již k navýšení podle § 3 odst. 2 vyhlášky o invaliditě přistoupila.

16. Jelikož pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni napadeného rozhodnutí činil 35 %, žalobce byl invalidní podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění v prvním stupni. Žalovaná tak napadeným rozhodnutím správně potvrdila své rozhodnutí ze dne 17. 10. 2017, kterým byla žádost žalobce o zvýšení invalidního důchodu zamítnuta, neboť ke změně jeho zdravotního stavu, který by ovlivnil jeho pracovní schopnost, nedošlo. Žaloba není důvodná; krajský soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.
18. Pro úplnost krajský soud dodává, že o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků nerozhodoval, neboť ji žalobce výslovně a bezpodmínečně vznesl až po vyhlášení rozsudku, tedy v době, kdy řízení již bylo skončeno.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 15. května 2019

JUDr. Zora Šmolková

samosoudkyně